

Rättsfallssamlingen

Mål C-537/13

**Birutė Šiba
mot
Arūnas Devėnas**

(begäran om förhandsavgörande från Lietuvos Aukščiausiasis Teismas)

”Begäran om förhandsavgörande — Direktiv 93/13/EEG — Tillämpningsområde — Konsumentavtal — Avtal om tillhandahållande av juridiska tjänster som ingås mellan en advokat och en konsument”

Sammanfattning – Domstolens dom (nionde avdelningen) av den 15 januari 2015

1. *Konsumentskydd — Oskäligen villkor i konsumentavtal — Direktiv 93/13 — Tillämpningsområde — Avtal om tillhandahållande av juridiska tjänster som ingås mellan en advokat och en fysisk person — Omfattas*

(Rådets direktiv 93/13, tionde skälet och artiklarna 2 b och c)

2. *Konsumentskydd — Oskäligen villkor i konsumentavtal — Direktiv 93/13 — Mål — Skyddet av den svagare parten — Tillämpning med avseende på avtal om tillhandahållande av juridiska tjänster*

(Rådets direktiv 93/13, tionde skälet)

3. *Konsumentskydd — Oskäligen villkor i konsumentavtal — Direktiv 93/13 — Tillämpningsområde — Betydelse av att det tillhandahållande av tjänster som avtalet avser är av offentlig eller privat karaktär — Föreligger inte — Undantag — Villkor som förhandlats fram i avtal om tillhandahållande av juridiska tjänster*

(Rådets direktiv 93/13, tionde och fjortonde skälen och artikel 2 c)

4. *Konsumentskydd — Oskäligen villkor i konsumentavtal — Direktiv 93/13 — Oskäligt villkor i den mening som avses i artikel 3 — Den nationella domstolens bedömning — Kriterier*

(Rådets direktiv 93/13, artiklarna 4.1 och 5)

1. Direktiv 93/13 om oskäliga villkor i konsumentavtal ska tolkas på så sätt att det ska tillämpas på standardavtal om tillhandahållande av juridiska tjänster, såsom de avtal som är aktuella i det nationella målet, som en advokat ingår med en fysisk person som inte handlar för ändamål som faller inom denna persons närings- eller yrkesverksamhet.

I enlighet med vad som anges i tionde skälet i direktiv 93/13 ska enhetliga regler om oskäliga villkor nämligen gälla ”alla avtal” som ingås mellan näringsidkare och konsumenter, såsom dessa definieras i artiklarna 2 b och c i direktivet. Det är således med hänvisning till avtalsparternas ställning – det vill säga om de handlar för ändamål som har samband med deras närings- eller yrkesverksamhet eller inte

– som direktivet definierar de avtal som det är tillämpligt på. En advokat som i sin närings- eller yrkesverksamhet tillhandahåller en fysisk person som handlar för privata ändamål juridiska tjänster mot ersättning är således ”näringsidkare” i den mening som avses i artikel 2 c i direktiv 93/13. Avtal som avser tillhandahållande av en sådan tjänst omfattas följaktligen av direktivet.

(se punkterna 20, 21, 24 och 35 samt domslutet)

2. Se domen.

(se punkterna 22 och 23)

3. Mot bakgrund av målet att skydda konsumenterna, som eftersträvas med direktiv 93/13 om oskäliga villkor i konsumentavtal, kan den offentliga eller privata karaktären av en näringsidkares verksamhet eller näringsidkarens särskilda uppdrag inte vara avgörande för frågan om direktivets tillämplighet i sig. I detta hänseende avser artikel 2 c i direktiv 93/13 all närings- eller yrkesverksamhet oavsett om den är offentlig eller privat och, såsom anges i fjortonde skälet i direktivet, direktivet gäller också för näringsverksamhet av offentlig karaktär.

Den omständigheten att advokater, såvitt avser juridiska tjänster som tillhandahålls mot arvode, i sin verksamhet är skyldiga att säkerställa konfidentiell behandling i sina relationer med ”klienter-konsumenter” utgör således inte något hinder för att direktiv 93/13 tillämpas på standardvillkor i avtal om tillhandahållande av juridiska tjänster. Avtalsvillkor som inte förhandlas fram individuellt, däribland standardvillkor, innehåller nämligen inte i sig några personuppgifter om advokaters klienter som, om de röjdes, skulle kunna äventyra advokatsekretessen. Ett avtalsvillkors formulering i ett visst fall, däribland det som avser advokatarvode, skulle visserligen eventuellt – åtminstone händelsevis – kunna röja vissa aspekter av förhållandet mellan advokaten och dennes klient som borde förbli hemliga. Ett sådant villkor skulle emellertid förhandlas fram individuellt och skulle av den anledningen falla utanför tillämpningsområdet för direktiv 93/13.

(se punkterna 25, 28 och 30–32)

4. För att bedöma huruvida avtal som omfattas av 93/13 om oskäliga villkor i konsumentavtal är oskäliga ska det tas hänsyn till vilka typer av tjänster som avses med dessa avtal, i enlighet med artikel 4.1 jämförd med artonde skälet i direktivet. Den nationella domstolen ska göra denna bedömning med beaktande av den aktuella typen av tjänst med hänsyn tagen, vid tiden för avtalets ingående, till alla omständigheter i samband med att avtalet ingicks.

Såvitt avser avtal om tillhandahållande av juridiska tjänster ankommer det således på den hänskjutande domstolen att ta hänsyn till att dessa tjänster är av en särskild typ vid bedömningen av huruvida avtalsvillkoren är klara och begripliga, enligt artikel 5 första meningen i direktiv 93/13, och att vid tveksamhet göra den för konsumenten mest gynnsamma tolkningen, enligt den andra meningen i denna artikel.

(se punkterna 33 och 34)